

ЁШЛАР ВА КАТТАЛАР УЧУН

Маълумки, ҳар бир касалликдан даволашнинг асоси, унинг олдига олган осон, Вунн ҳамма билади. Шунинг учун келгани, венерик касалликлар асосан паллапартиш жисмоний ҳаёт кели, радиган одамларга юқибди. Шунинг учун эриш ва аёллар кўнгил, сил тасодифлардан уларнинг иҳтиётда эҳтиёт қилинавери зарур.

ШУЧГА ЧИҚҚАН ОРЗУЛАР

«Ҳаёт ҳазил эмас, эрмак ҳам, ҳатто лаззат ҳам эмас... Ҳаёт машаққатли меҳнат демекдир».

И. С. ТУРГЕНЕВ.

Мен ҳикоя қилмоқчи бўлган воқеа баҳорда содир бўлди. Ёш муалалим Н. оила кўриш, бола-чақалик бўлиб, бахтли ҳаёт кечирганини орау қилиб юрарди. Н. бошга қанчалик мушбатлар тушганини ҳамма орау-умидларининг пучга чиқингани ҳақида ҳам келтирмас эди.

Бундай даво қилмади ва Н. ўз касаллигини аниқлаш мақсадида таносиб касалликларни қилинавери мушоақат қилди. Н. ни кўра туриб, бу захминнинг биринчи даврида пайдо бўладиган катти шангр араси эмасиники, деб шубҳа қилди. Диагнозни аниқлаш учун рангсиз спирокетани топиш доам эди, уни бир неча кун давомида қайта-қайта текширишга тўғри келди, чунки ичтилган антибиотик, ярага қўйилган малҳам касаллик белгиларини анча ўзгартирган ва захм касаллигини пайдо қилувчи спирокетанинг топилишини қийинлаштириб қўйганди.

АРОҚ—НАСЛНИ ЗАҲАРЛАЙДИ

Касалхонанинг кенг ойнаси олдига, кўёш ёғдусида бир бемор турарди. У яқинда 25 ёшга ўтди, илгари у шоферлик қиларди. У ичкиликка берилиб кетиб, охири ишдан бўшайди, кейинчалик шоферлик ҳуқуқидан ҳам мажрум бўлди.

Жинсий алоқа қилиш, сифатсиз овқатланиш бемор организмнинг инфекцияга қарши курашиш қобилиятини жуда суяйтириб қўйганди. Маълумки, ўткир ёки сурӯналани давом этадиган ҳар қандай юқмалли касаллик юққан пайда организмнинг қайси ҳолатда бўлиши катта аҳамиятга эга. Бу, агар касаллик соғлом кишига юқса енгилроқ ўтади, ақсинча бўлса, оғир ўтади демекдир.

риганида захм топилиди. У бундан 10 йилча илгари оғирган эди. Ўтказиб даволашмаслик (бемор давомида ўз вақтида олдига олмади, ёмон даволаш) орасида захм учинчи даврга ўтиб кетган эди. Бу даврда организмда ўзоқ юрган захм инфекцияси организмнинг қаринлик қўрашчи кучини етти олади ва кўпроқ мускулларда, суяк ва ички органларда жойлашади. Анча чуқур жойлашган секин-секин янги-янгидан тугунлар пайдо бўлади, ундан элимсимон (гумнаррабик) слимга (ўхшаш) мода ажралиб туради. Гумма номи ҳам шундан келиб чиққан. Гумма жойлашган ердан тугунлар ярага айлиниб ирийд. Гуммалардан ташқари, тери ва ичкилик қаватларида кейинчалик ярага айланадиган кичкина тугунчалар ҳам пайдо бўлиши мумкин. Қўнғича гуммадан кейин (ёни ярага айланадиган тугунчалардан кейин) бурун ларрақларининг, қаттиқ ва юмшоқ тугунчаларининг, яъни томоқ ва бурунга ел тушиши кўрилади. Пайдо бўлган ярача, Гуммалар ўрнида ҳосил бўладиган чандидлар ичқариға нариб тортилади, хушқў бўлади, кичкина тугунчалар ўрнида пайдо бўлганлар тамга босилгандек ўйлиб, қорамтир-сарғиш, баъзи ерлари рангсиз-очкиш бўлади. Ярага айланган тугунчалар ўрни мармар рангига ўхшаш ола-була бўлади. Кенса аёллар бурни ичидаги парраларга ҳам илгари ел тушиши бўлиб, ўрнида томоқ тешик қолганди. Шу тешикка эонд тешик кўтаришганда, у буруннинг бир қаватидан ичкилик қаватига бемалол ўтади. Баданининг баъзи ерларида ва тиззасида ичига тортилган қорамтир чандидлар бўлиб, улар ўз шакли ва қўрнини билан илгари шу ерда бўлган яра шаклини тўла акс эттирди.

ПЛАНЕТАМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

ДЎСТЛИК ОЙЛИГИ АРАФАСИДА

Ҳар йили Финляндияда фин-совет дўстлиги ойлиги ўтказилиб, бунда кўпلىб кечалар, ўқувчи конференциялари, концертлар ва лекциялар ташкил қилинади.

Бирга бўлдилар, қадими шаҳар, В. И. Ленин номи билан боғлиқ бўлган тарихий жойлар билан танишдилар. Байрам кечасида қатнашдилар, бу кечда «Татарияда Петрозаводскдан келган «Рун» халқ ашула ва ракс ансамбли концерт берди.

Каракас, Венесуэлада ёшларнинг намоёнлари давом этмоқда. Ёшлар ҳарбий бўлинмаларнинг марказий университетни ишғол қилишига қарши норозилик билдиришда уларнинг унвасида ишғол қилишга қарши тўғрисидаги қонунни беқор қилишсин, деб талаб этмоқдалар.

Жиноятлар статистикаси

Америка империалистлари ва уларнинг малайлари Жанубий Вьетнамда қўлга олинган ҳарбий жиноятларнинг қоралаш қўмитети Америка ҳарбийларининг ва тугунчаларининг Жанубий Вьетнам аҳолисига қарши қилган ваҳшона жиноятлари тўғрисида ахборот эълон қилди.

ХАНОЙ. Вьетнам инфоармация агентлигининг хабар беришича, Лаоснинг ваташарвар қуллари 6 октябрдан 15 октябрга қарата, Вьетнам ва Лаос қоралаш вилоятларида р. д. д. Америка ҳаво кўчқарининг бир вертолётини уриб тўширишга, Шундай қилиб, 1964 йил май ойидан бери Лаосда АҚШнинг 1,5-48 та самолёти ва вертолётлари уриб тўширилди. (ТАСС).

ТАЛАФОТЛАР КЎПАЙМОҚДА

ХАНОЙ. Вьетнам инфоармация агентлигининг хабар беришича, Лаоснинг ваташарвар қуллари 6 октябрдан 15 октябрга қарата, Вьетнам ва Лаос қоралаш вилоятларида р. д. д. Америка ҳаво кўчқарининг бир вертолётини уриб тўширишга, Шундай қилиб, 1964 йил май ойидан бери Лаосда АҚШнинг 1,5-48 та самолёти ва вертолётлари уриб тўширилди. (ТАСС).

НИКСОН РЕЗИДЕНЦИЯСИДА ЁНГИН

ВАШИНГТОН. Президент Никсоннинг резиденциясида «Гарбий оқ уй»да 30 оқ чиди. Тревога билан қўзғатилган соқчилар

гулланувчи секретари Р. Зингернинг айтишича, қараганда ёнгин чидишга унинг истадиган асбоблардан бири бўлиб қолганлиги сабаб бўлган. (ТАСС).

ОСМОНДАГИ ҚАРОҚЧИЛИККА ЧЕК ҚЎЙИЛДИ

ТЕХРОН. Ҳаво транспорт халқаро уюшмасининг бу ерда ўтказиладиган йиллик башасамбелеси тугади.

АМЕРИКАНИНГ «ЁРДАМИ»

ҚОВУЛ. «Рўзгор» газетасида босилган афғонистоннинг АҚШдан сотиб олган уч минг тонна селимлик мойи истеъмол қилишга бундай яроқсиз бўлиб

қилибди. Лабораторияда қилинган анализ натижасида бу мойдан таом тайёрлаш учун фойдаланиш тақдирда соғлиққа зарар етказиши мумкин эканлиги маълум бўлди. АҚШдан сотиб олинган бундай ҳам фойдаланиш учун яроқсиз бўлиб қиди, деб ёзади газета. (ТАСС).

МХР. Улан-Батор

Ҳар йил шаҳардаги минглаб граждандар янги уй-жойга эга бўладилар.

МХР. Улан-Батор. Ҳар йил шаҳардаги минглаб граждандар янги уй-жойга эга бўладилар. СУРАТДА: Совет Иттифоқи ёрдамида қурилаётган янги квартал. В. Будаев фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

Португалия Европадаги энг кўпшоқ мазақлардан бири ҳисобланади. Оғир ҳаёт шароити ишчилар, саводсизлик ва болалар ўлимининг кўпчилиги асосий сабаб мамлакатдаги реалнинг режими.

БАСК ВАТАНПАРВАРЛАРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ЙЎЛИДА

ПАРИЖ. Франция Компартияси секретари Баск ватанпарварларидан қамоқда олинган 16 кишини суд қилишга тайёрлик қилаётганлиги ва янги қатъий қоралайди. Уларни Испаниянинг Бургос шаҳрида ҳарбий трибуналда суд сўроқ қилмоқда. (ТАСС).

МЕҲНАТ ВА КАПИТАЛ

Лондон

Англия кон ишчилари яна 20 минг киши иш ҳақининг оширилишини талаб этиб иш ташлаган ўз ўрқонлари ҳаракатини қўйишди. Шотландия, Уэльс ва Йоркширдаги шахталарга ёилган забастовка натижасида кўмир қазиб чиқариладиган 30 га яқин қорхона ёилди. Газеталар бошқа шахталарда ҳам муқаррар забастовка бўлади, деб ёзмоқдалар. Бунга қўшма шук, маъмурият уларнинг иш ҳақини ошириш тўғрисидаги талабларини қондиришдан бўйин товламайдилар.

Бонн

Бремендаги металл ишловчи икки қорхонанинг 7 мингдан ортиқ ишчиси иш ташлади. Улар қорхона эгаларининг иш ҳақини оширишдан бўйин товлаётганлиги қарши норозилик билдиришмоқдалар.

Хельсинки

Корхона эгалари иш ҳақининг оширилишини тўғрисидаги талабни қондиришдан бўйин товлаётганлиги муносабати билан Лахти шаҳридаги акционер «Феникс» ширкати ишчилари уш соатлик забастовка ўтказдилар. Акционер «Коне» ширкатидаги Ханкодаги машинасозлик заводига ҳам забастовка бўлиб ўтди. Хельсинки шаҳар сув таъминоти станциясининг ишчиларидан бири қисми бошлан забастовка давом этмоқда. «Сиролан липпен» автобус компаниясининг шоферлари уч кундан бўён иш ташламайдилар.

